

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) van de Vlaamse overheid staat in voor een veilig en vlot scheepvaartverkeer van en naar de Vlaamse havens. Het agentschap is verantwoordelijk voor de beveiliging van de Vlaamse kust tegen overstromingen en ijvert voor een geïntegreerd en duurzaam beheer van de kustzone.

REDDINGSOEFENING SEACOAST	1
MRCC RMD	2
MIGHT	3
10 JAAR KUSTWACHT	4
AFVALBERG SPUIKOM	6
MOUNTAINBIKEROUTE	
MIDDELKERKE	7
BLAUWE LOPER	8

REDDINGSOEFENING SEACOAST

Op 3 augustus 2016 werden de VLOOT-vaartuigen ORKA en SPN 09 (reddingsboot en politievaartuig) opgeroepen om samen met andere hulpverleningsdiensten een gesimuleerde reddingsactie te ondersteunen die doorgegaan is ter hoogte van het strand van Oostduinkerke.

Het is bijna een traditie dat er tijdens de zomervakantie extra oefeningen georganiseerd worden om de bestaande afspraken en communicatie tussen alle verschillende diensten te testen.

De grootscheepse reddingsoefening 'SEACOAST' werd zoals gebruikelijk na afloop geëvalueerd.

Dankzij de voortdurende en herhaalde oefeningen blijken alle verschillende reddingsdiensten intussen goed op elkaar afgestemd te zijn.

De reddingsdiensten blijven evenwel oefenen en streven naar een nog efficiëntere inzet van hun middelen. ■

Het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC) in Oostende is het eerste meldpunt voor alle incidenten op zee.

Oproepen komen hier binnen, worden geanalyseerd en van hier geeft men het signaal naar varende en/of vliegende eenheden om de situatie snel tot een goed einde te brengen en de reddingsactie te coördineren.

Kort samengevat staat het MRCC in voor:

- ➔ permanent meldingspunt voor alle incidenten op zee
- ➔ de coördinatie en opvolging van alle incidenten op zee
- ➔ coördinatie de medische assistentie en medische evacuatie
- ➔ het eerste aanspreekpunt bij vaststelling van waterverontreiniging

Hiervoor luister men uit op VHF 16, 67, DSC 70 en ook MF 2182kHz. Telefonisch is het MRCC bereikbaar via de noodnummers: 0032 59 70 10 00 en 0032 59 70 11 00

Sinds het voorjaar 2016 is de operationele werkvloer in Oostende uitgebreid met de operatorenstand van Oostende Radio (OSU de Radio Maritieme Diensten (RMD).

RMD verzendt maritieme veiligheidsberichten (MSI) voor de scheepvaart in opdracht van het MRCC, dit zijn o.a. weerberichten en waarschuwingen. Oostende Radio handelt geen incidenten af.

MRCC behoort tot de afdeling Scheepvaartbegeleiding, van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust, van de Vlaamse overheid.

Radio Maritieme Diensten (Oostende Radio) is een onderdeel van de Marine-Component, Defensie, Federale Overheid. ■

MRCC-SAR OOSTENDE

Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum
Maritime Rescue Coordination Centre

SEARCH AND RESCUE

EERSTE MELDPUNT VOOR ONGEVALLLEN OP ZEE
FIRST POINT OF CONTACT FOR INCIDENTS AT SEA

IN NOOD / EMERGENCY

+ 32 (0) 59 70 10 00

VHF CH 16/67 & DSC 70

VOOR NIET-NOODGEVALLLEN
FOR NON-EMERGENCIES
+ 32 (0) 59 34 10 20

MANAGEMENT INTEGRATION GHENT – TERNEUZEN (MIGHT)

Might is een samenwerkingsproject tussen Zeeland Seaport, Havenbedrijf Gent, Rijkswaterstaat en het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust.

Het doel is een zo optimaal, gemeenschappelijk en geïntegreerd mogelijk management realiseren op het kanaal van Gent naar Terneuzen en de aansluitende havengebieden, door:

- ➔ verbeteren van processen om zo de kwaliteit van dienstverlening te verhogen voor haven- en vaarweggebruikers;
- ➔ realiseren van efficiëntieverbeteringen in de keten / bij de betrokken organisaties.

Er wordt bekeken of taken die elke partner nu afzonderlijk uitvoert in de toekomst niet kwalitatiever en/of efficiënter kunnen worden uitgevoerd volgens geüniformeerde processen en waar mogelijk en van toepassing vanuit één punt over de landsgrenzen heen. Onderzoek zal verder uitwijzen wat de beste finaliteit is van de samenwerking. Dit binnen het volgende spectrum:

- ➔ Gezamenlijk uitvoering van activiteiten op een fysieke gemeenschappelijke werkvloer
- ➔ Samenwerking met één of meer partners voor uitvoering van een activiteit (niet noodzakelijk op één werkvloer)
- ➔ De taak apart blijven uitvoeren

Uit een studie, die midden 2014 werd afgerond, bleek dat er een twaalftal raakvlakken zijn waarin de MIGHT-samenwerking van betekenis kan zijn. Er werd beslist prioritair zes projecten op te starten. Deze projecten zijn:

Informatie- en planningstool scheepvaart Terneuzen

Er is een planningstool voor de zeevaart

op de Westsluis. Tijdens de bouw van de nieuwe Sluis in Terneuzen zal de middensluis uit dienst genomen worden. Door deze beperktere capaciteit zal de noodzaak ontstaan om het sluisgebruik ook voor de binnenvaart te plannen via een tool en een zo optimale mogelijk passage van het sluisencomplex te voorzien.

Afhandeling en begeleiding scheepvaart

Er wordt gezien of een gezamenlijke en uniforme afhandeling en begeleiding van de scheepvaart op het hele Kanaal Gent-Terneuzen en in de havens van Gent, Terneuzen en Vlissingen haalbaar is.

Planning- en onderhoudswerken

Om de impact van werken rond of op het kanaal zo beperkt mogelijk te houden voor de scheepvaart wordt gekeken naar een verbeterde afstemming van de planning van werken. Hierbij wordt gedacht om aan te sluiten bij het Nederlandse verkeersloket dat dan uiteindelijk zal gelden als grensoverschrijdend Single Point of Contact voor onderhoudswerken op het Kanaal Gent-Terneuzen.

Operationeel brugbeheer

In het kader van corridormanagement van het Kanaal wordt onderzocht of een bediening op afstand al dan niet gezamenlijk van de drie bruggen (waaronder de brug van Zelzate) haalbaar is.

Gezamenlijk beheer VTS-projecten

Er wordt bekeken of een gezamenlijk beheer van VTS-systemen voor de hele Kanaalzone mogelijk is, eventueel via het BET (Beheer- en Exploitatie Team)

Waakvlamovereenkomst

In de waakvlamovereenkomst wordt geprobeerd voor het hele projectgebied afspraken

tussen verschillende stakeholders te maken over veiligheidsaspecten, bijvoorbeeld stand-by van sleepers in geval van brand op een schip of op een kade.

Naast de zes opgestarte projecten zijn de volgende momenteel on hold gezet: toezicht en handhaving, opstellen van security maatregelen, peilen en gezamenlijk gebruik vaartuigen. ■

De Kustwacht bestaat dit jaar 10 jaar. In het voorbije decennium hebben de kustwachtpartners al heel wat – soms ook woelige – waters doorzwommen. Het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust is met vier kustwachtpartners een belangrijke speler in het hele gebeuren. De administrateur-generaal van het agentschap is ook voorzitter van het beleidsorgaan Kustwacht

Kustwachtcentrale

Éen van de belangrijkste doelstellingen binnen de Kustwacht is de creatie van één geïntegreerde kustwachtcentrale bestaande uit het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum (MRCC) en het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK).

Het MRCC, dat al geruime tijd bestaat, staat in voor de veiligheid of “safety” op zee en coördineert reddingsoperaties. Het MRCC is verantwoordelijk voor het organiseren van de hulpverlening tijdens crisismomenten. Het MIK werd op 12 september 2007 ingehuldigd. Het MIK zorgt voor de beveiliging of “security” op zee. In het MIK werken operatoren van de marine, de scheepvaartpolitie en de douane nauw samen om illegale activiteiten op te sporen.

De kustwachtcentrale vormt samen met de vaartuigen, helikopters en het toezichtsvliegtuig van de partners de ogen en oren die over de Noordzee waken. Een uitdaging is het streven naar de uitbouw van een kustwachtcentrale tot een 24/7 kustwachtcentrum waarbij alle gezamenlijke competenties voorhanden zijn met gedetacheerde personeelsleden en die de mogelijkheid krijgt om varende en vliegende middelen aan te sturen. Dit alles uiteraard op basis van de nodige akkoorden tussen de kustwachtpartners.

Samenwerken over de grenzen heen

Niet alleen nationaal, maar ook op het internationale toneel heeft de Kustwacht het voorbije decennium niet stilgezeten. Sinds 2007 nemen het secretariaat Kustwacht en een aantal kustwachtpartners deel aan het North Atlantic Coast Guard Forum, een niet-verdragsgebonden forum tussen de kustwachtorganisaties van 20 lidstaten.

Per jaar organiseert één van de deelnemende landen in het voorjaar een ‘expert meeting’. In het najaar volgt dan een bijeenkomst van de delegatiehoofden – de zogenaamde ‘summit’, die steeds gepaard gaat met een oefening. In 2018 is het onze beurt om gastland te zijn voor deze internationale conferentie.

Sinds enkele jaren hebben we ons ook geëngageerd in het European Coast Guard Forum. Het hoofddoel van dit forum is om de activiteiten rond kustwacht meer coherent te maken binnen de verschillende lidstaten, onderlinge samenwerking te promoten, netwerken uit te bouwen en informatie uit te wisselen over best practices en ervaringen.

Verder is het secretariaat Kustwacht ook het eerste contactpunt voor kustwachtorganisaties uit het buitenland.

Windmolenparken

In 2008 zag de werkgroep windmolenparken het licht, omdat er steeds meer aanvragen kwamen voor het bouwen van windmolenparken in zee. De werkgroep verenigt alle kustwachtpartners die bij de bouw van windmolenparken betrokken zijn en is voor de aanvragers een centraal aanspreekpunt. Ook voor de kustwachtpartners is het vlotter werken: nieuwe initiatieven worden sneller opgevolgd en afspraken en adviezen worden op elkaar afgestemd.

Een cruciale verwezenlijking is het Koninklijk Besluit Veiligheidsafstanden. Rond de windmolenparken in de Belgische zeegebieden is een veiligheidsafstand vastgesteld van 500 meter. Geen enkel vaartuig mag de windmolens dus dichterbij dan 500 meter naderen. Er wordt enkel een uitzondering gemaakt voor vaartuigen die vooraf toelating hebben gekregen van de kustwacht, zoals de werkschepen van de windmolenexploitant, vaartuigen met een controleopdracht, reddingsvaartuigen, enz. Als een vaartuig zonder toelating dichterbij de windmolens vaart en de veiligheidsafstand dus niet respecteert, is dat strafbaar.

Minder cruciaal, maar wel leuk om te weten: het is dankzij de werkgroep windmolenpar-

ken dat de voormalige “Bank zonder naam” niet langer anoniem door het leven gaat. In 2011 werd een aanvraag ingediend voor het plaatsen van windmolens op de zandbank ‘Bank zonder naam’.

Omdat de federale secretaris Kustwacht het wat vreemd vond om steeds te spreken over de “Bank zonder naam”, besliste hij te onderzoeken of er geen andere benaming voor deze zandbank bestond. Zijn zoektocht leidde hem via afdeling Kust en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) tot een oude zeekaart uit 1890 die in het Sint-Pieters College in Blankenberge hangt. Deze kaart, geschilderd op doek, werd gebruikt om vissers op te leiden. Er zijn heel wat benamingen op te vinden van zandbanken en geulen.

De “Bank zonder naam” is er weergegeven als ‘Lodewijkbank’. Ondertussen heeft de Internationale Hydrografische Organisatie groen licht gegeven voor deze naamsverandering en ook de Vlaamse Hydrografie heeft de benaming Lodewijkbank al opgenomen op de zeekaarten.

Procedures en toepassingen

Gedurende het tienjarig bestaan van de Kustwacht, hebben de kustwachtpartners al verschillende initiatieven genomen om de samenwerking vlot te laten verlopen. Een van de eerste instrumenten die ontwikkeld werden, is de verwittingsmatrix Kustwacht. Dat kan je beschouwen als een groot draaiboek waarin staat wie de operatoren van de kustwachtcentrale moeten verwittigen en in welke volgorde bij een incident. Dit hangt af van het soort incident. Er zijn heel wat verschillende incidenten in de matrix opgenomen, gaande van een aanvaring over een opgevist springtuig tot een aangespoelde zeehond.

Nog zo'n handige toepassing is de databank referentiepunten. Als mensen de hulpdiensten contacteren voor het melden van een incident, gebruiken ze niet altijd de officiële naam van de locatie. In de databank zijn alle mogelijke benamingen voor een kleine duizend plaatsen aan de kust opgenomen en gelinkt aan herkenningspunten, land – en zee coördinaten. Alles kan ook op een kaart gevisualiseerd worden. Zo verliezen de hulpdiensten geen tijd met het zoeken naar de juiste locatie, spreken ze dezelfde taal en zijn ze sneller ter plaatse.

Zo zijn er binnen de Kustwacht nog voorbeelden te vinden: tijdens de ebolacrisis hebben de kustwachtpartners een veiligheidsprocedure opgesteld om te vermijden dat ook de loodsen en andere

kustwachtpartners zouden besmet worden als een schip uit risicogebied kwam, voor de pleziervaarder is de gids ‘wijzer op het water’ uitgegeven waarin heel wat nuttige tips en aanwijzingen staan, enz.

Oefeningen en operaties

Oefening baart kunst. Zo ook bij de kustwachtpartners. Elk jaar worden er zowel tafeloefeningen (waarbij een crisissituatie als het ware wordt ‘nagespeeld’ en de deelnemers op papier uitwerken hoe ze in het echt zouden optreden) als échte oefeningen gehouden, met enkele van onze eigen kustwachtpartners maar ook met partners uit het buitenland. Een belangrijke grootscheepse operatie die jaarlijks terugkeert, is operatie Opera. Daarbij werken een aantal kustwachtpartners zoals de Marine, de Scheepvaartpolitie, FOD Volksgezondheid, Dienst Zeevisserij, Beheerseenheid Mathematisch Model (BMM) en de Douane nauw samen. Al deze partners voeren dan gezamenlijk controles uit in de economische zone toegewezen aan België voor de kust.

Naast regelmatig oefenen, is het voor onze kustwachtpartners ook belangrijk dat ze over geschikt en goed materiaal beschikken om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren. Zo is Defensie terecht trots op de multifunctionele patrouillevaartuigen Castor en Pollux en heeft ze de bekende Sea Kings na jaren trouwe dienst vervangen door de moderne en krachtige NH90-helikopters. Ook Vloot kan uitpakken met een indrukwekkende lijst aan nieuwe schepen: de multifunctionele boeienlegger Zeetijger, het reddingsvaartuig Orka, het onderzoekvaartuig Simon Stevin, de imposante Swaths voor beloodsing, enz. Deze en ander kustwachtpartners zitten niet stil en blijven investeren in de vernieuwing van hun middelen.

www.kustwacht.be ■

AFDELING KUST PAKT AFVALBERG SPUIKOM AAN

Op 24 juni gaf afdeling KUST de aftrap aan de zwerfvuilm campagne “doe mee want zwerfvuil is niet ok” rond de Spuikom in Oostende. Deze sensibiliseringsactie moet de afvalberg in de Spuikom verminderen.

De Spuikom in Oostende is een waardevol stukje natuur. Bewijs daarvan zijn de vele broedvogels op het sterneneiland. De Spuikom heeft ook een toeristisch-recreatieve functie. Zowel watersporters, wandelaars en fietsers vinden hier hun gading. Het is echter ook een waardevol stukje natuur. Bewijs daarvan zijn de vele broedvogels op het sterneneiland.

De Spuikom krijgt helaas ook af te rekenen met heel wat drijvend zwerfvuil. Op jaarbasis wordt hier meer dan twee ton zwerfvuil opgevisst. Jammer dat dit prachtige stukje natuur op die manier bezoedeld wordt.

Jaarlijks spendeert afdeling KUST van het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust een aanzienlijk bedrag aan het verwijderen van het drijvend vuil en zwerfvuil in en rond de Spuikom. Om het probleem bij de bron aan te pakken voert de afdeling een sensibiliseringscampagne uit.

Samen met stad Oostende en de watersportclubs organiseerde afdeling KUST op 21

juni 2016 een grootschalige opruimactie. Op 24 juni 2016 is de sensibiliseringscampagne gelanceerd. Twee grote eye-catchers trekken de aandacht op de oevers van de Spuikom. Deze verwijzen door naar de website www.zwerfvuilisnietok.be.

Daar toont een korte animatiefilm de werking en de recreatieve functie van de Spuikom en wordt de bezoeker geconfronteerd met de problematiek van het zwerfvuil. Via sociale media wordt het filmpje verspreid. De campagne loopt tot en met november 2016. Afdeling KUST hoopt dat de campagne haar vruchten afwerpt. ■

NIEUWE MOUNTAINBIKEROUTE IN MIDDELKERKE

Sinds 12 juni 2016 is Middelkerke een mountainbikeroute rijker. De Norbert Dedeckere route, genoemd naar de overleden ex-wereldkampioen veldrijden, is een route van blauwe categorie en is 29,5 kilometer lang.

De route start aan sporthal De Branding, Populierenlaan 35 te Middelkerke. Het parcours is gescheiden van het wandelpad zodat het duurzaam duingebied niet beschadigd wordt. Wie afwijkt van het parcours riskeert een fikse GAS-boete.

De nieuwe route kwam er door de samenwerking van volgende partners: afdeling

KUST van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, agentschap Natuur en Bos, Natuurpunt vzw, gemeente Middelkerke, Provincie West-Vlaanderen, Sport Vlaanderen en drie mountainbikeclubs uit Middelkerke. Samen stippelden ze de route uit.

De gemeente Middelkerke financierde de aanleg van de route en staat ook in voor het onderhoud er van, samen met de mountainbike verenigingen. De route is volledig aangeduid met wegwijzers.

Je kan het parcours downloaden via www.afdelingkust.be.

Een plan is te verkrijgen bij de gemeente Middelkerke en kost 3€. ■

BLAUWE LOPER

Eerste spadesteek in het Zwin

Op maandag 22 augustus gaven Vlaams ministers Ben Weyts en Joke Schauvliege en gedeputeerde van Zeeland Carla Schönknecht de officiële eerste spadesteek voor de uitbreiding van het Zwin.

Al in maart doken in en rond het huidige natuurgebied kranen en bulldozers op om de zwingel breder, dieper en langer te maken en een nieuwe dijk aan te leggen. Sinds begin augustus wordt er ook gewerkt in de Zwinvlakte zelf.

Alle informatie over de werken is te vinden op www.zwininerandering.eu.

Nieuwpoort International Boat Show

Van 21 tot en met 23 oktober 2016 kan je op de rechteroever in Nieuwpoort terecht voor een nieuwe editie van de Nieuwpoort International Boat Show. Afdeling KUST neemt deel met een informatiestand over haar activiteiten in de kustjachthaven. Op www.afdelingkust.be kan je een gratis ticket bekomen.

Op de blog van MDK

➤ **WERKEN KUSTVEILIGHEID BLANKENBERGE VAN START** Op 5 september starten afdeling KUST en stad Blankenberge met de werken voor de bouw van de stormmuur rond de jachthaven.

➤ **TOP VAN DE DOUANE OP BEZOEK BIJ VLOOT** De nieuwe topman van de douane, Kristian Vanderwaeren, maakte op woensdag 3 augustus 2016 kennis met de leverancier van 'zijn' douanevaartuigen in Oostende en Antwerpen.

➤ **GROOTSTE SLUIS TER WERELD: OOK EEN BOEIEND PROJECT VOOR HET LOODSWEZEN** Op 10 juni 2016 werd de Kieldrecht-sluis officieel ingehuldigd door Koning Filip. De sluis is de grootste ter wereld en een van de grootste Vlaamse infrastructuurprojecten van de afgelopen jaren.

Lees deze artikels en meer op www.agentschapmdk.be/blog

Colofon

Jaargang 11 - nummer 39 - september 2016 - driemaandelijks magazine

Redactie: Tony Vuylsteke, Rita Bertens, Sofie Terryn, Eva Descamps, Tom Moortgat, Sofie Rommelaere, Katty Cypers, Charlotte Devriendt, Sandra De Canck

Verantwoordelijke uitgever: Kapt. Jacques D'Havé, administrateur-generaal, Maritieme Dienstverlening en Kust

Contact: Tom Moortgat, tel 02-553 77 12, fax 02-553 77 05, tom.moortgat@mowvlaanderen.be

Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 5, 1000 Brussel